

עמוד הבית < מאמרים < טורים ודעות

טורים ודעות

על זכות הציבור לדעת על משא ומתן סודי שמנהלת חברה

האם הסיכון של פגיעה בעסק בשל פרסום מידע על משא ומתן לרכישתו אינו גובר על זכות הציבור לרכילות? בפסק דין מהפכני קובע בית המשפט העליון, כי זכות הציבור לדעת גוברת על הזכות לפרטיות של צד שלישי להליך עו"ד דרון אפיק

22/11/2011

לפני כחודש החליט בית המשפט העליון לבטל צו איסור פרסום של פרטים שנמסרו במהלך דיונים בדלתיים סגורות בפרשת שוחד והלבנת הון (ע"פ 3934/11 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עמנואל ארביב, 18.10.11). בית המשפט המחוזי אסר פרסום הפרטים לאחר שבמהלך הדיון מסר פרקליט החשוד, כי החשוד נמצא במשא ומתן לרכישת בית השקעות גדול בישראל במאות מיליוני שקלים וחשיפה תסכן העסקה. מהחלטת בית המשפט העליון עולה, כי בשל תקלה הופץ הפרוטוקול החסוי לכ-140 עיתונאים. בית המשפט העליון קיבל בקשת עיתונאים לבטל איסור הפרסום וקבע, כי לא ניתן משקל מספיק לאינטרס הציבור לקבל מידע על כוונת חשוד בעבירה לרכוש בית השקעות, אשר הינו בשליטת חברה ציבורית. בית המשפט העליון אף הרחיק לכת וקבע כי קשה לומר כי עסקינן ב"סוד מסחרי", ולו בהקשר של איסור פרסום, הואיל וקביעה כזו עלולה "להגביל בצורה מופרזת את זכות הציבור לדעת ואת חופש העיתונות. במיוחד כך שעה שמדובר בבית השקעות חשוב ולא בעסק שולי וקטן, שאין לו כל חשיבות מבחינת הציבור".

השאלה הראשונה העולה מפסק הדין היא שאלת הפצת פסקי דין (ולא רק כאלה בדלתיים סגורות) לעשרות עיתונאים. הכיצד קובעת דוברות מערכת בתי המשפט אילו פסקי דין להפיץ לעיתונאים. לצורך ההדגמה, כאשר ייצג משרדנו לפני מספר שנים בהליך פשיטת רגל את מר אלי רייפמן, למעט בהליך בבית המשפט העליון בו היתה הקפדה יתרה על מסירה של החלטות תחילה לצדדים, קיבלנו בקשות לתגובה מעיתונאים בטרם הגיעו החלטות אלינו. האם זו הדרך לקיים הליך משפטי תקין? לדעתו של הכותב, תפקיד דוברות בתי המשפט צריך להיות מוגבל להשבת תשובות לשאלות הנוגעות למערכת בתי המשפט ולא בהפצת החלטות לעיתונאים.

השאלה השניה היא האם הזכות לרכילות גוברת על זכות חברה לנהל משא ומתן הרחק מעין הציבור. משא ומתן חייב להיות חשאי. ללא החשאיות קיימת סבירות גבוהה ביותר לשלוננו, וגם כללי ניירות הערך מתירים לחברות ציבוריות לעכב דיווח על עסקה אם "הגשתו עלולה למנוע השלמת פעולה של התאגיד או עסקה שהתאגיד צד לה או שיש לו ענין בה, או להרע באופן ניכר את תנאיה". יתרה מכך, חשיפת העובדה שחברה עומדת למכירה עלולה להיות הרת אסון לחברה. ספקים עלולים לנתק קווי אשראי, עובדים עלולים לחשוש למקום עבודתם ולערוק (או להתנהל באופן אחר שיפגע בחברה) ועסקי חברה אשר ידוע עליה כי היא "נמצאת בשוק" עלולים להיפגע קשות רק בשל הפרסום. מן הראוי כי בתי המשפט יקפידו באופן תמידי בפרטיות צדדים שלישיים להליכים (אשר אין סיבה כי פרטיהם או טענות עליהם יופיעו בפסק דין אשר לו לא היו צד), אך בוודאי כאשר מדובר במקרה בו פרסום עלול לגרום להם נזק. הזכות לפרטיות, מן הראוי שתגבר על זכות הציבור לדעת, בוודאי כאשר מדובר בצד שלישי להליך אשר פרטיו אינם רלוונטיים להליך. לטעם הכותב, פרטים מזהים של העסקה ושל בית המשפט אינם רלוונטיים להליך המשפטי (לו לא היה בית המשפט צד) ולא היתה סיבה לפרסומם.

אודות

למען הגילוי הנאות יצוין, כי לפני כ-10 שנים ייצג הכותב את מר ארביב, נשוא פסק הדין המתואר במאמר זה. האמור משקף את דעת הכותב בלבד. עו"ד דרון אפיק הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן (www.at-law.co.il), הינו חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ואף מרצה בתחום במסגרת התואר האקדמי במשפטים. עו"ד אפיק הינו גם בוגר הכשרת ICC MASTERCLASS FOR ARBITRATORS והכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות). אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.